

INTEGRALNO UREJANJE MIRNSKE DOLINE

1. Uvod

Mirnska dolina predstavlja v prostoru občine Trebnje celotno enoto, ki svojo zgodovinsko - razvojno identiteto potrjuje z bogato naravno in predvsem kulturno dediščino ter z vedno večjimi zahtevami razvoja industrije, kmetijstva, podjetništva in turizma. Povojni urbanistični razvoj te enote je pokazal, da se je polnil z različnimi tipološkimi prijemi gradenj in različnimi programi, a žal tudi dokaj neusklajeno. Slednje je za prostor škodljivo, saj se ob neprimernem pridobivanju novih površin večkrat uničujejo drugi smiselni in pomembni koncepti razvoja, npr. neprimerno locirana industrija in obrt uničujeta razvoj turizma, saj pozidujeta kvalitetne urbanistično-arhitekturne ansamble oz. do njih nimata ustreznega odnosa. Ker so vsakovrstne zahteve iz različnih razvojnih konceptov seveda legitimne, jih je potrebno preko filtra sposobnosti sprejemanja prostora preveriti in komplementarno razvrstiti. Šele tako usklajena akcija lahko v prostor prinese tisti red, ki v najmanjši možni meri škodi posameznim razvojnim sestavinam, a hkrati nudi uspešen ekonomski razvoj. Ravno zaradi kritične situacije, ki zaradi neusklajenosti prostorskih dejavnikov grozi, da bo uničila preostali del nepozidane krajine in prepoznane prostorske kvalitete Mirnske doline, je potrebno pripraviti predlog celostnega razvoja mikroregije. Realizacija te naloge predstavlja ključni moment razvoja mikroregije.

2. Osnovni pojmi

2.1. Celostni razvoj

Bistveno za celostni razvoj mikroregije je, da se v prostor uvrščajo realne sestavine razvoja, ki so interdisciplinarno preverjene. Drug predpogoj je nujnost skupnega usklajevanja dejavnikov družbe; le-to mora biti podprto z generalnim konsenzom o konceptu. In tretji predpogoj je kvaliteten koncept, ki ga mora strokovna in laična javnost ter politika seveda poznati in se z njim strinjati. Predlog integralnega koncepta urejanja Mirnske doline je temeljni dokument, ki združuje različne interesne sfere v prostorsko realizacijo.

2.2. Mikroregija

Mirnska dolina je zaokrožena prostorska enota, zato je zanjo smiselno uvesti skupni termin "mikroregija", preko katerega lažje utrdimo z njim povezane potrebe po celostnem razvoju. Notranji centri mikroregije so Mirna, Mokronog, Šentrupert in Trebelno, hierarhično višji v neposredni navezavi pa je današnji občinski center Trebnje. Ob tem velja poudariti, da se razvoj doline nikakor ne sme ustaviti na občinski meji, pač pa mora vključiti še drugi pol, t. j. Sevnico z njenimi središči v sami dolini. Prednost tovrstne obravnave je tako v notranje usklajenem prostorskem razvoju kot tudi kvalitetnejši zvezi s centri občin in povezavo s celotno državo.

Prav tako lahko mikroregija pridobi na uspešnosti in učinkovitosti marketinškega nastopa, kar je eden ključnih momentov tako v industriji kot tudi turizmu in drugih dejavnostih.

3. Namen naloge

Namen naloge je utrditi poznavanje in pokazati na vse kvalitetne prvine, ki predstavljajo temelje identitete krajine in naselij, ter predstaviti obstoječo shemo povezav med naselji, vključno z vplivnimi območji. Gre predvsem za analitični del, ki ga je potrebno uravnotežiti z zahtevami razvoja in obstoječimi problemi v Mirnski dolini.

Drug večji sklop je evidentiranje razvojnih zahtev in posledic dosedanjih posegov v realnem prostoru ter zahtev po povsem določenih lokacijah za različne programe in panoge. Smiselno bi bilo, da se ta del preveri tudi z ustrezno ekonomsko razvojno študijo, ki bi ocenila razvojne možnosti Mirnske doline in se interdisciplinarno vključila v obravnavo prostorske problematike.

Tretji del naloge je izdelava predloga celostnega razvoja Mirnske doline, ki opredeljuje posamične prostorske enote in jim določa okvire razvoja. V tem delu pa je pred predlogom potrebno izdelati še teoretična izhodišča, ki tvorijo ob poznavanju prostora Mirnske doline osnovo za strokovni filter preverjanja.

Celostna obravnava mikroregije mora hkrati vpeljati čim več modernih principov zasnove bivanja in delovanja, ki temelje na sodobnih spoznanjih v svetu. Izgovori o komunikacijski oddaljenosti in infrastrukturni nezadostnosti v celostnem razvoju mikroregije nimajo nobene veljave.

4. Vsebina naloge

4.1. Uvodni del

- 4.1.1. Razlaga ciljev naloge in osnovnih strokovnih parametrov, potrebnih za delo v nalogi;
- 4.1.2. Pregled dosedanjih prostorskih aktov in drugih dokumentov ter literature, ki se nanaša na prostor Mirnske doline, preveritev veljavnih razvojnih tez;
- 4.1.3. Pregled sorodnih projektov v Sloveniji in njihovih dosedanjih rezultatov.

4.2. Analitični del

- 4.2.1. Analiza položaja Mirnske doline v Sloveniji in občini Trebnje, predvidene komparativne prednosti in pomanjkljivosti;
- 4.2.2. Pregled lokacij evidentirane naravne in kulturne dediščine in drugih dokumentov s tega področja;
- 4.2.3. Pregled in tipološka analiza urbanih predelov Mirnske doline, analiza stavbnih tipologij, pregled obstoječih predvidenih, a neizvedenih širjenj, ocena obstoječih predlogov;
- 4.2.4. Pregled, analiza in evidentiranje krajinskih elementov v Mirnski dolini;
- 4.2.5. Pregled stanja na področju gospodarske infrastrukture v Mirnski dolini;
- 4.2.6. Pregled in geografska, zgodovinska, umetnostno-zgodovinska, sociološka in ekonomska analiza danosti in stanja ter možnosti razvoja Mirnske doline.

4.3. Razvojne zahteve

- 4.3.1. Evidentiranje razvojnih zahtev po panogah, organizacijah in skupinah;

4.3.2. Analiza zahtev s komentarjem primernosti in komponibilnosti.

4.4. Predlog integralnega razvoja

- 4.4.1. Izdelava strokovnih izhodišč in parametrov za presojo umeščanja starih in novih programskih zahtev v realnem prostoru (strokovni preveritveni filter);
- 4.4.2. Pregledni predlog makroconiranja z uvrstitivijo obstoječih sestavov in razvojnih komponent v prostor Mirnske doline;
- 4.4.3. Opis in razlaga posameznih enot Mirnske doline (con) in razvrstitve;
- 4.4.4. Rešitve za zahteve, ki jih v sam prostor Mirnske doline ni možno locirati;
- 4.4.5. Izdelava strategije integralnega razvoja Mirnske doline.